

[Socialministeren.]

med et nærmere fastsat geografisk område. Tanken hermed er, at alle tre bestående institutter skal udbygges til fuldstændige skoler, d. v. s. skoler, hvor børnene er fra skolepligtens indtræden til dens ophør. Herved opnås dels, at man undgår den særlig for disse børn pædagogisk uheldige omplantning på et tidligt tidspunkt af skoletiden, som hidtil har fundet sted, dels at børnene i mange tilfælde vil komme i en skole, der er betydelig nærmere ved forældrenes hjem, end dette nu er muligt. Forældrerepræsentanterne i kommissionen har lagt megen vægt på denne fordel ved den foreslåede omorganisation. Det er herefter foreløbig meningen, at døvstummeinstitutterne i København og Fredericia skal modtage og i hele skoletiden beholde de egentlig døve børn, der er hjemmehørende henholdsvis øst og vest for Storebælt. Nyborg-instituttet skal være fuldstændig skole for uegentlig døve børn fra hele landet. Det er dog tanken, at de uegentlig døve børn fra hovedstadsområdet skal have adgang til at gå i en eksternatskole i København. Som de tal-mæssige forhold nu ligger, mener man ikke, at det vil være økonomisk forsvarligt for tiden at oprette flere skoler for døve børn, men formuleringen i § 5 muliggør oprettelse af yderligere døveskoler med bevillingsmyndighedernes samtykke i de enkelte tilfælde. Det er endvidere tanken at oprette børnehaver ved alle tre skoler, medens der for tiden alene er en børnehave ved instituttet i København. Denne børnehave kan ikke nær tilfredsstille behovet. Den kan rumme 30 børn, men der er ca. 50 på en venteliste.

Efter den hidtidige ordning føres der et hovedregister over døve børn ved døvstummeinstituttet i København, hvortil alle døve børn som hovedregel indkaldes for at modtage de første års skoleundervisning. Den nu foreslåede ordning, hvorefter børnene indkaldes til de forskellige fuldstændige skoler, nødvendiggør, at førelsen af registret og det dertil knyttede indkaldelsesvæsen ikke længere kan henlægges til et enkelt af institutterne, men må henlægges til et fælles organ for hele døveforsorgen.

Det er i det hele fundet naturligt til et sådant særligt organ at henlægge de opgaver, der er fælles for de forskellige institutter, eller som må løses efter ensartede retnings-

linier. Det foreslås derfor at oprette et nævn under navnet døvenævnet, som navnlig skal tage sig af de døve og tunghøre børns inddragelse under forsorg og være rådgivende for socialministeriet.

Flere af de i lovforslaget indeholdte regler, således vedrørende definitionen af, hvilke børn der skal undergives undervisning efter loven, om indberetningspligten og om betalingen for ophold på internatskolerne, svarer til de hidtil gældende regler.

Samtidig med ændringerne vedrørende undervisningen af døve og tunghøre børn har man fundet det rimeligt at fastsætte regler for videreuddannelse, efterværn og særlige foranstaltninger vedrørende voksne døve og tunghøre. Hidtil er de døve og tunghøre efter afslutningen af skoleundervisningen på døvstummeinstitutterne i almindelighed blevet anbragt i lærepladser ved institutternes foranstaltning i kontrolleret familiepleje under disse. På grund af de pågældendes defekt, der vanskeliggør uddannelsen, har det ofte været nødvendigt, at der ydes læremesteren et særligt vederlag. Det foreslås nu at give socialministeren en almindelig bemyndigelse til at drage omsorg for, at døve og tunghøre efter afslutningen af skolen får en i forhold til deres evner passende erhvervsmæssig uddannelse, og det må så i praksis vise sig, om denne uddannelse bør ske på statsinstitutioner, gennem det private erhvervsliv eller ved en kombination af begge dele.

Ligeledes foreslås der givet adgang til at træffe særlige foranstaltninger for sådanne døve og tunghøre personer, der på grund af deres defekt ikke kan opnå en passende beskæftigelse i det almindelige erhvervsliv. Dette gælder navnlig døve og tunghøre, der foruden at lide af denne defekt er mindre begavede, idet arbejdere, der lider af en defekt, særlig under vanskelige beskæftigelsesforhold vil blive afskediget.

Endvidere foreslås det, at der skal åbnes adgang til en efterskoleuddannelse for døve og tunghøre og til aftenskole- og højskolekurser — alt i lighed med den adgang, hørende personer har.

Et andet forslag går ud på, at staten fuldtud skal overtage udgifterne ved den hidtil af de døve og tunghøre egne organisationer med statsstøtte udøvede virksomhed gennem erhvervs- og vejledningskontorer.